

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023-2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Bioetyka
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Biologii i Biotechnologii, Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Biotechnologia
Poziom studiów	I stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	ogólny
Język wykładowy	polski/angielski
Koordinator	dr Adam Kubiak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Adam Kubiak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć:

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Ogólna znajomość podstaw historii obyczaju i moralności, znajomość podstaw głównych dyskursów etycznych.

Wymagany aktywny udział w zajęciach – dyskusja, pytania, prezentacja problemów i przypadków.

Zalecane: znajomość języka angielskiego pozwalająca na pracę z literaturą przedmiotu (Reading: B2)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie słuchaczy z zasadniczą problematyką bioetyczną związaną z profilem edukacyjnym i głównymi modelami argumentacji;
C ₂	Wskazanie (praca z przykładami) kontrowersji związanych z istniejącymi (i postulowanymi) konceptualizacjami i propozycjami rozstrzygnięć tychże;
C ₃	Wprowadzenie w zagadnienia pochodne i przekątne dla dyscypliny istotne dla rozwoju nauk biologicznych i praktyk biotechnologii.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	Student orientuje się w kontekście zagadnień poruszanych w ramach refleksji bioetycznej, potrafi wskazać ich tło i potencjalne konsekwencje (na ile jest to możliwe w istniejącym zakresie wiedzy).	K_W12
EK_o2	Student rozumie znaczenie i zakres ryzyka praktycznego, społecznego, prawnego i etycznego związanego z czynnościami badawczymi i terapeutycznymi (oraz pochodnymi). Potrafi je naszkicować, ocenić i przedstawić stosowną argumentację.	K_Ko3, K_Uo8
EK_o3	Student potrafi przygotować, uargumentować i krytycznie odnieść się do prezentowanych propozycji i rozwiązań (w tym do autorefleksji) wykorzystując doświadczenie własne, literaturę przedmiotu i potencjalne obiekty badawcze (modelowanie, case studies).	K_Ko5
EK_o4	Słuchacz jest gotów do krytyki i rewizji istniejących, w tym własnych zapatrywań, stanowisk i praktyk wskutek krytycznej debaty jak również rozpoznawania obszarów problematycznej bądź niemożliwej negocjacji.	K_Ko6

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Bioetyka, umiejscowienie przedmiotowe, przekątność dyscypliny, wspólne pola problemowe, główne rozróżnienia.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. Główne tradycje i strategie argumentacyjne (etyka obowiązku, etyka cnót, utylitaryzm i pragmatyzm, konsekwencjonalizm, etyka troski).
3. Podmiotowość i akty moralne – postulaty poszerzające i ich argumentacje.
4. Technologia, refleksja i praktyka moralna – relacje wzajemne; biowładza i biopolityka, bioetyka w praktyce badawczej, relacje bioetyka-prawo.
5. Praca z przykładami (case studies).

3.4 Metody dydaktyczne:

Wykład wprowadzający, dyskusja, wspólna analiza przypadków (case studies).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01-04	OBSERWACJA CIĄGŁA, MIKROPROJEKT ANALITYCZNY	W

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Warunki zaliczenia przedmiotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność na zajęciach (propozycje, zgłaszanie kontrowersji, udział w dyskusji) (20%) - wykonanie wszystkich ćwiczeń pomocniczych (20%) - mikroprojekt finalny (60%) <p><i>Mikroprojekt finalny obejmuje: (ocena przepelniana, normalizowana do 100%)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawienie materiału do analizy i jego czytelny opis 25%; - lokalizację wybranej kontrowersji lub problemu 25%; - określenie strategii argumentacyjnej 25%; - zaproponowanie argumentacji dla wybranego stanowiska/problemu lub wskazanie zakresu nierozwiązywalności 25%; <p><i>Materiał do mikroprojektu finalnego słuchacze zgłaszają samodzielnie – może to być materiał wybrany z literatury przedmiotu, istniejące, przeprowadzone (bądź planowane) zadanie badawcze, zgłoszenie problemu przekątnego itd.</i></p>
----

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5

Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	35
SUMA GODZIN	55
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Chyrowicz B., *Metodologia bioetyki*, „Diametros” 42 (2014) s.1-24, doi: 10.13153/diam.42.2014.680
2. *Etyczne aspekty decyzji medycznych*, (red.) Jan Hartman, Marcin Waligóra, Warszawa 2011
3. Muszala A. *Encyklopedia bioetyki*. Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne Radom 2007.
4. Singer P. *Etyka praktyczna*, tł. A.Sagan, Warszawa 2003

Literatura uzupełniająca:

1. Amooore L. *Biometric borders: governing mobilities in the war on terror*, "Political geography" 2006 25(3):336-351
(http://www.antonioacasella.eu/nume/Amooore_2006.pdf)
2. Chańska W. Chański R. *Tajemnica, epidemia i zbiorowe szaleństwo*, „Krytyka Polityczna” nr 7-8, 2002
3. Chańska W. *Nieszczęsny dar życia*, Wrocław 2009
4. Dinken B. Lausten C.B *Becoming Abject: Rape as a Weapon of War*, "Body and Society" Vol. 11 No. 1,
(<http://ewa.home.amu.edu.pl/Diken%20and%20Lausten,%20Becoming%20Abje ct.pdf>)
5. Foucault M. *Narodziny biopolityki*, tł. M. Herer, wyd. oprac. Michel Senellart, pod kier. François Ewalda i Alessandro Fontany, Warszawa 2011.
6. Fryś A. *Geneza i rozwój bioetyki i jej wpływ na kodeksy etyki lekarskiej i pielęgniarstwa w Polsce*, Poznań 2008
7. Hołówka J. *Etyka w działaniu*, Warszawa 2001
8. Lorentz K. *Tak zwane zło*, tł. A.D. Tauszyń, Warszawa 1996

9. McLachlan H. V. *Moral rights to life, both natural and non-natural: reflections on James Griffin's account of human rights*, Numer 26 (grudzień 2010)
<http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/?pdf=283&l=1>
10. Mepham B., *Bioetyka: wprowadzenie dla studentów nauk biologicznych*, PWN, Warszawa 2008
11. Robert M. Veatch, Amy M. Haddad, Dan C. English. *Case Studies in Biomedical Ethics: Decision-Making, Principles, and Cases*. 2nd edition. London and New York: Oxford University Press, 2015
12. Singer P., *Wyzwolenie Zwierząt*, PIW, Warszawa 2004
13. Szewczyk K., *Bioetyka. Medycyna na granicach życia*, PWN, Warszawa 2009
14. Wnuk R.S. *Komunikowanie się lekarza z pacjentem - potencjalne źródła konfliktu*, Numer 22 (grudzień 2009) <http://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/?pdf=236&l=1>
15. *Wokół śmierci i umierania*, W. Galewicz (red) Kraków: 2009
16. Woleński J., Hartman J. *Wiedza o etyce*, Bielsko-Biała 2009

(uwaga: materiał dodatkowy jest wzbogacany wedle potrzeb)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej